

Andorra i els boscos

 elperiodic.ad/opinio/article/87419/andorra-i-els-boscos

Antoni Pol i Solé Arquitecte

Els boscos com a llocs poblats d'arbres. La seva definició en dona el significat. Són llocs, és a dir territoris concrets amb personalitat i funcions pròpies. En clara contraposició a altres espais considerats no-llocs. Poblats, en al·lusió directa dels arbres, com a habitants i residents permanents dels boscos. Amb éssers amb vida pròpia, alhora individual i col·lectiva.

Ens cal ser conscients del molt que ens aporten i per tant no considerar-los, només, espais rurals, o salvatges, o no-urbans, o perifèrics, o marginals, o prescindibles, o accessoris, o decorats naturals, o simples paisatges, o banc d'imatges bucòliques, o territori pastoral, o viviers de fusta, o rebost de bolets, herbes i confitures, o llocs d'excursió, o de caminar, o fer-hi supervivència, o fabricants d'oxigen, o filtres d'aigua, o productors de matèria primera energètica abans carbó i avui simple llenya, o indirectament de paper, o magatzems de CO₂, o acotats de caça, o reguladors de la temperatura, la humitat i la pluja, o espais de salut, o llocs fantàstics de l'imaginari, o reserves naturals, o centres de biodiversitat, o fixadors del sòl, o policies de l'erosió, o caus de vida, o filtres de l'aire, o protectors del sol, o espais refugi...

Hem de redescobrir-los, valorar-los i reincorporar-los a la nostra vida, en totes les seves múltiples dimensions. Els necessitem i en som responsables perquè ens aporten equilibri global.

Els tenim a la vora i no els veiem, ni escoltem, ni olorem, ni gustem, ni toquem, ni sentim i menys els percebem ni hi pensem, ni ens en preocupem... Fins i tot, desconeguts i ignorats, passem d'ells i ens els perdem.

Però per sort ells no ens deixen. Els hem de saber reconèixer com a entitats completes que són i no només parcialment, malgrat la complexitat que això comporta i que, altrament, és senzilla de resumir, són elements vius que ens han acompanyat i són indispensables en la nostra evolució humana. I la nostra responsabilitat envers ells no ha de ser per a fer-ne un aprofitament i explotació fins a la desaparició o extinció, sinó tot el contrari.

Aquesta responsabilitat ha d'anar encaminada, primer, a tenir-ne el millor coneixement global i parcial alhora. I després, a saber-los gestionar, respectant la seva diversitat i aportació, tenint present la sostenibilitat i també la seva recuperació.

A nivell del llenguatge n'estem perdent les paraules, que ens els donen a conèixer en detall. Aquest és el primer indicador de la gravetat de la situació. Els boscos ocupaven el

2015 un 47,79 % del territori amb matollars, segons J.A. Conesa i Mor-C. Pladevall i Izard-M. Domènech i Ferrés en Arbres, arbustos i enfiladisses d'Andorra 2016/CENMA. Mentre que l'any 1995 ocupaven un 56,83%, segons M.T. De Bolós i Capdevila en La vegetació d'Andorra 1996/Ministeri d'Educació, Joventut i Esports.

I l'any 1978 tenien una ocupació del sòl d'un 41,55% i un domini potencial del 56,55%, segons R. Folch i Guillèn-A. Farràs-J. Escarré en El patrimoni natural d'Andorra 1979/Departament d'Agricultura del Consell General de les Valls d'Andorra.

En definitiva, es pot dir que els boscos a Andorra ocupen a l'entorn del 50 % de tot el territori. Parar atenció sobre aquesta realitat que conviu amb nosaltres, és el que la Societat Andorrana de Ciències (SAC) pretén amb l'organització de la 34a Diada andorrana, a la Universitat Catalana d'Estiu a Prada, el proper dissabte dia 21 d'agost, amb un programa divers com el bosc i que es presentarà en tres formats, presencial (15 ponències), en vídeo (3 ponències) i no presencial (9 ponències).

El programa conté el següent temari: Presentació per M. Fonolleda i Riberaygua, Aprofitem els recursos naturals del país per J.C. Gonçalves-I.Fernández i Garcia, Boscos i interacció amb els riscos naturals, reptes d'un avenir incert per M. Font i Bernet-M. Pons i Pons, Boscos com embornal dins l'acció climàtica d'Andorra per A. Boneta i Herrero-M. Cuyàs i Lamana, Salutació per J. Casassas i Ymbert, Tot Andorra és un arbre per A. Ward i Koeck, Connectivitat dels boscos andorrans com a corredor de fauna forestal per M. Mossoll i Torres, El bosc, energia real i salut disponibles per als éssers humans? per C. Orduña i Ponti, Estudi de l'adaptació dels boscos d'Andorra al canvi climàtic per M. Niell i Barrachina, La influència de l'entorn en els registres de temperatura a Andorra. Comparació de l'evolució de la temperatura sobre entorns naturals i urbanitzats per G. Martin i Belllido, Boscos en la Crisi Ambiental i Emergència Climàtica per Martí Boada i Juncà, El paper determinant dels Comuns en la gestió dels boscos per Josep Majoral i Obiols, Apunts sobre l'evolució dels boscos d'Andorra per Joan Becat i Rajaut, L'art entra al bosc per F.S. Masegosa i Gayo, Significats i valors no extractius dels boscos per J.M. Mallarach i Carrera, Els boscos en la literatura andorrana per J.C. Laínez, El bosc a mossegades per K. Dourich i Moulet, Xarxes de calor per a l'aprofitament energètic de la biomassa en la cogeneració d'electricitat per J. Travé i Obiols, Banys de salut al bosc per B. Meeuwissen, Com tenir més en compte els processos naturals en la gestió de l'espai forestal d'Andorra? Una perspectiva funcional per un territori canviant per J. Palau i Puigvert, Reflexions respecte l'evolució i la dinàmica actual dels boscos d'Andorra per E. Tor i Armengol, L'impuls de la societat civil per la conservació dels boscos per P. Bragança i Varela, La creixent amenaça dels incendis forestals sobre els boscos andorrans per P. Pons i Puy, La gestió comunal dels boscos d'Escaldes-Engordany per I. Rogé i Tartarini, Els boscos d'Andorra la Vella per G. Menardia i Coloma, Accions sobre el bosc proper al parc natural del Comapedrosa per S. Gueimonde i Bujaldón, Evolució conceptual de la gestió forestal a la parròquia d'Ordino per S. Riba i Mazas, Boscos comunals de Canillo: cap a una gestió sostenible per S. Ubach i Balagué, Necessitat d'una gestió integral dels boscos d'Andorra des de la perspectiva dels serveis ecosistèmics per S. Calvó i Armengol i Cloenda per A. Mach i Buch.

Tot i que les restriccions per la pandèmia limiten l'assistència i que cal reservar plaça per a ser-hi presencialment, l'acte es gravarà i penjarà al web de la Societat Andorrana de Ciències, a YouTube, durant el mes de setembre. Encara que petits, avui sabem que els

boscós d'Andorra són també els boscós del món i aquests també són d'Andorra. Com la sort de fruir-los, la responsabilitat també és doble i cal mirar-nos-els i tractar-los diferentment. HEls boscós com a llocs poblats d'arbres. La seva definició en dona el significat. Són llocs, és a dir territoris concrets amb personalitat i funcions pròpies. En clara contraposició a altres espais considerats no-llocs. Poblats, en al·lusió directa dels arbres, com a habitants i residents permanents dels boscós. Amb éssers amb vida pròpia, alhora individual i col·lectiva.

Ens cal ser conscients del molt que ens aporten i per tant no considerar-los, només, espais rurals, o salvatges, o no-urbans, o perifèrics, o marginals, o prescindibles, o accessoris, o decorats naturals, o simples paisatges, o banc d'imatges bucòliques, o territori pastoral, o viviers de fusta, o rebost de bolets, herbes i confitures, o llocs d'excursió, o de caminar, o fer-hi supervivència, o fabricants d'oxigen, o filtres d'aigua, o productors de matèria primera energètica abans carbó i avui simple llenya, o indirectament de paper, o magatzems de CO₂, o acotats de caça, o reguladors de la temperatura, la humitat i la pluja, o espais de salut, o llocs fantàstics de l'imaginari, o reserves naturals, o centres de biodiversitat, o fixadors del sòl, o policies de l'erosió, o caus de vida, o filtres de l'aire, o protectors del sol, o espais refugi...

Hem de redescobrir-los, valorar-los i reincorporar-los a la nostra vida, en totes les seves múltiples dimensions. Els necessitem i en som responsables perquè ens aporten equilibri global.

Els tenim a la vora i no els veiem, ni escoltem, ni olorem, ni gustem, ni toquem, ni sentim i menys els percebem ni hi pensem, ni ens en preocupem... Fins i tot, desconeguts i ignorats, passem d'ells i ens els perdem.

Però per sort ells no ens deixen. Els hem de saber reconèixer com a entitats completes que són i no només parcialment, malgrat la complexitat que això comporta i que, altrament, és senzilla de resumir, són elements vius que ens han acompanyat i són indispensables en la nostra evolució humana. I la nostra responsabilitat envers ells no ha de ser per a fer-ne un aprofitament i explotació fins a la desaparició o extinció, sinó tot el contrari.

Aquesta responsabilitat ha d'anar encaminada, primer, a tenir-ne el millor coneixement global i parcial alhora. I després, a saber-los gestionar, respectant la seva diversitat i aportació, tenint present la sostenibilitat i també la seva recuperació.

A nivell del llenguatge n'estem perdent les paraules, que ens els donen a conèixer en detall. Aquest és el primer indicador de la gravetat de la situació. Els boscós ocupaven el 2015 un 47,79 % del territori amb matollars, segons J.A. Conesa i Mor-C. Pladevall i Izard-M. Domènech i Ferrés en Arbres, arbustos i enfiladisses d'Andorra 2016/CENMA. Mentre que l'any 1995 ocupaven un 56,83%, segons M.T. De Bolós i Capdevila en La vegetació d'Andorra 1996/Ministeri d'Educació, Joventut i Esports.

I l'any 1978 tenien una ocupació del sòl d'un 41,55% i un domini potencial del 56,55%, segons R. Folch i Guillèn-A. Farràs-J. Escarré en El patrimoni natural d'Andorra 1979/Departament d'Agricultura del Consell General de les Valls d'Andorra.

En definitiva, es pot dir que els boscós a Andorra ocupen a l'entorn del 50 % de tot el territori. Parar atenció sobre aquesta realitat que conviu amb nosaltres, és el que la Societat Andorrana de Ciències (SAC) pretén amb l'organització de la 34a Diada andorrana, a la Universitat Catalana d'Estiu a Prada, el proper dissabte dia 21 d'agost,

amb un programa divers com el bosc i que es presentarà en tres formats, presencial (15 ponències), en vídeo (3 ponències) i no presencial (9 ponències).

El programa conté el següent temari: Presentació per M. Fonolleda i Riberaygua, Aprofitem els recursos naturals del país per J.C. Gonçalves-I.Fernández i Garcia, Boscos i interacció amb els riscos naturals, reptes d'un avenir incert per M. Font i Bernet-M. Pons i Pons, Boscos com embornal dins l'acció climàtica d'Andorra per A. Boneta i Herrero-M. Cuyàs i Lamana, Salutació per J. Casassas i Ymbert, Tot Andorra és un arbre per A. Ward i Koeck, Connectivitat dels boscos andorrans com a corredor de fauna forestal per M. Mossoll i Torres, El bosc, energia real i salut disponibles per als éssers humans? per C. Orduña i Pontj, Estudi de l'adaptació dels boscos d'Andorra al canvi climàtic per M. Niell i Barrachina, La influència de l'entorn en els registres de temperatura a Andorra. Comparació de l'evolució de la temperatura sobre entorns naturals i urbanitzats per G. Martin i Bellido, Boscos en la Crisi Ambiental i Emergència Climàtica per Martí Boada i Juncà, El paper determinant dels Comuns en la gestió dels boscos per Josep Majoral i Obiols, Apunts sobre l'evolució dels boscos d'Andorra per Joan Becat i Rajaut, L'art entra al bosc per F.S. Masegosa i Gayo, Significats i valors no extractius dels boscos per J.M. Mallarach i Carrera, Els boscos en la literatura andorrana per J.C. Laínez, El bosc a mossegades per K. Dourich i Moulet, Xarxes de calor per a l'aprofitament energètic de la biomassa en la cogeneració d'electricitat per J. Travé i Obiols, Banys de salut al bosc per B. Meeuwissen, Com tenir més en compte els processos naturals en la gestió de l'espai forestal d'Andorra? Una perspectiva funcional per un territori canviant per J. Palau i Puigvert, Reflexions respecte l'evolució i la dinàmica actual dels boscos d'Andorra per E. Tor i Armengol, L'impuls de la societat civil per la conservació dels boscos per P. Bragança i Varela, La creixent amenaça dels incendis forestals sobre els boscos andorrans per P. Pons i Puy, La gestió comunal dels boscos d'Escaldes-Engordany per I. Rogé i Tartarini, Els boscos d'Andorra la Vella per G. Menardia i Coloma, Accions sobre el bosc proper al parc natural del Comapedrosa per S. Gueimonde i Bujaldón, Evolució conceptual de la gestió forestal a la parròquia d'Ordino per S. Riba i Mazas, Boscos comunals de Canillo: cap a una gestió sostenible per S. Ubach i Balagué, Necessitat d'una gestió integral dels boscos d'Andorra des de la perspectiva dels serveis ecosistèmics per S. Calvó i Armengol i Cloenda per A. Mach i Buch.

Tot i que les restriccions per la pandèmia limiten l'assistència i que cal reservar plaça per a ser-hi presencialment, l'acte es gravarà i penjarà al web de la Societat Andorrana de Ciències, a YouTube, durant el mes de setembre. Encara que petits, avui sabem que els boscos d'Andorra són també els boscos del món i aquests també són d'Andorra. Com la sort de fruit-los, la responsabilitat també és doble i cal mirar-nos-els i tractar-los diferentment.

PUBLICITAT

Enquestes

Creu que l'arribada de Grifols serà bona per al país?

-
-

PUBLICITAT

Editorial

La taxa turística serà una realitat l'any vinent

PUBLICITAT

Opinió

Carine Montaner Consellera general

Covid, reflexió binària, creences i discriminació

Fabiola Sofia Masegosa

Covadonga

Ignacio Perea Director d'Inversions de Vall Banc

Pensant en invertir?

Emma Juan Salazar Membre de la Joventut Socialdemòcrata d'Andorra

Reaccionar

PUBLICITAT

Entrevista

Àlex Rodríguez Tècnic d'Andorra Sostenible

«Moltes vegades, el que tenim a prop de casa, no ho coneixem»

En paper

21 d'agost de 2021 [Descarrega't el PDF](#) [Hemeroteca](#)

Agenda

Monogràfic

Periodic News 21.08.2021

[Descarregar PDF](#)

[Tweets by @PeriodicAND](#)